

John Williams

Butcher's Crossing

Traducere din limba engleză
de Ariadna Ponta

POLIROM
2022

Diligența de la Ellsworth la Butcher's Crossing era o caretă modificată astfel încât să poată duce și călători și mărfuri mai mărunte. Patru catări trăgeau poștalionul pe drumul vâlurit și plin de hârtoape care cobora ușor dinspre întinsul preriei spre Butcher's Crossing; când roțile mici ale caretei intrau și ieșeau din fâgașele lăsate de care mai grele, încărcătura prinsă cu frânghii la mijloc se mișca, prelatele de pânză se izbeau de stâlpii din lemn de hicolori care susțineau șipcile laterale și coviltirul de pânză și singurul călător din spate se ținea bine proptindu-se în rezemătoarea îngustă; o palmă și-o ținea rășchirată pe bancheta tare, îmbrăcată în piele, iar cu mâna cealaltă se apuca de unul dintre stâlpii netezi din lemn prinși de rezemătoare cu manșoane din fier. Vizitiul, despărțit de călător prin mărfurile care fuseseră așezate unele peste altele până în tavan, a strigat cât să acopere fornăitul catărilor și scârțâitul caretei:

— Butcher's Crossing, ajungem acuși.

Călătorul a încuviințat și și-a scos capul și umerii de sub coviltir. Dincolo de crupele asudate și urechile catărilor a zărit niște barăci simple și corturi așezate unele lângă altele în fața unui pălc mai înalt de copaci. Ce l-a izbit pe loc a fost culoarea – fumuriu-deschis amestecat cu gri, scos în evidență de o pată vie de verde. Apoi zgâlțâitul căruței l-a obligat să se îndrepte iar de spate. S-a uitat clipind la mormanul de mărfuri care se legăna în fața lui. Era un bărbat trecut puțin de douăzeci de ani, cu o constituție delicată și pielea albă care

începuse deja să se înroșească de la cât stătuse în soare peste zi. Își scosese pălăria ca să-și șteargă nădușeala de pe frunte și nu și-o mai pusese la loc; părul castaniu-deschis, de culoarea tutunului de Virginia, era tuns cu grijă, dar acum îi atârna în bucle umede, în felurite nuanțe, peste urechi și peste frunte. Purta niște pantaloni de nanchin maro-gălbui aproape noi, iar pe pânza groasă se mai vedea încă vag unde fusese dunga. Își dăduse jos mai devreme haina maro de oraș, vesta și cravata; dar cu tot vânticelul iscat de înaintarea lentă a diligenței, cămașa albă de în era pătată de sudoare și atârna moale pe el. Pe obrazul cu țepi blonzii nerași de două zile sclipeau broboane de sudoare și din când în când își ștergea fața cu o batistă murdară, de parcă l-ar fi mâncat barba.

Pe măsură ce se apropiau de oraș, drumul nu mai avea la fel de multe hârtoape și înaintau mai rapid, legănându-se ușor dintr-o parte în alta, așa că tânărul a putut să mai slăbească strânsoarea mâinii de pe stâlpul de hickori și să se lase mai în față pe bancheta tare. Tropotul copitelor catârilor a devenit mai ritmic și mai stins; un nor de praf, ca un fum gălbui, se ridica în jurul trăsurii și plutea în urma ei. Dincolo de zornăiala hamurilor, de răsufierea greoaie a catârilor, de tropotul copitelor și de scârțâielile rare ale căruței, din când în când se deslușeau în depărtare voci de oameni și nechezat de cai. De-a lungul drumului apăruseră porțiuni golașe în întinderea altminteri otova a ierburilor de prerie; ici și colo se vedeau bușteni înnegriți, puși cruciș, de la câte un foc de tabără părăsit; câțiva cai pășteau cu piedica legată de picioare iarba scurtă și galbenă, ridicând brusc capul, cu urechile aduse în față, la auzul diligenței. S-a auzit o voce ridicată a furie; cineva a râs; un cal a fohnăit și a nechezat și zurgălăii de pe un căpăstru au sunat, scuturați brusc; aerul încins păstra un iz de bălegar.

Butcher's Crossing aproape că putea fi cuprins cu privirea dintr-odată. Un grup de șase clădiri rudimentare din bârne era tăiat în două de o uliță îngustă; dincolo de clădiri, pe

ambele părți, erau împrăștiate niște corturi. Diligența a trecut întâi pe lângă un cort cazon cam șubred, aflat pe partea stângă, cu prelatele laterale ridicate și cu o scândură atârnată de acoperiș pe care scria grosier, cu roșu: JOE LONG, BĂRBĂRIE. De cealaltă parte a drumului era o clădire joasă, aproape pătrată, fără ferestre și cu o prelată în loc de ușă; direct pe fațada de scândură se putea citi, cu litere negre, mai atent trasate: BĂCĂNIA LUI BRADLEY. În fața următoarei clădiri, o construcție lungă, dreptunghiulară, cu etaj, diligența s-a oprit. Dinăuntru clădirii răzbătea un murmur continuu de voci și se auzea clinchetul cadențat al paharelor ciocnite. Fațada era umbrită de streășina lungă, dar se deslușea firma de deasupra intrării pe care stătea scris frumos, cu litere roșii cu contur negru: CĂRCIUMA LUI JACKSON. Pe o bancă lungă din fața clădirii stăteau câțiva bărbați care priveau apatici cum oprește diligența. Tânărul călător a început să-și adune de pe banchetă hainele pe care le lepădase mai devreme din cauza căldurii. Și-a pus pălăria și haina, iar vesta și cravata le-a îndesat într-o geantă de pânză pe care-și sprijinise picioarele. A săltat geanta peste margine și, cu aceeași mișcare, a ridicat și un picior peste scânduri și l-a pus pe treapta de metal care i-a permis să coboare. Când gheata i-a atins pământul, a stârnit un norișor rotund de praf care i-a învăluit piciorul; praful s-a așezat pe pielea neagră, nouă și pe manșeta pantalonului, făcându-le practic de aceeași culoare. Și-a ridicat geanta și a pășit sub streășină, la umbră; în urma lui, injurăturile vizitiului se amestecau cu zângănitul fierului și zornăitul harnamentului, în timp ce omul desfăcea al doilea proțap de la căruță. Vizitiul a strigat rugător:

— Să m-ajute și pe mine careva cu-ncărcătura asta.

Tânărul proaspăt coborât din diligență stătea pe trotuarul încropit din scânduri și se uita la vizitiu cum se luptă cu hăturile care se încălciseră în hamuri. Doi dintre bărbații de pe bancă s-au ridicat, au trecut pe lângă el aproape atingându-l și au ieșit alene în stradă; au privit lung la sfoara cu care era

legată încărcătura și au început să tragă de noduri fără nici o grabă. Cu o ultimă smucitură, vizitiul a reușit să descâlcească hăturile; a mânat catării în diagonală spre cealaltă parte a străzii, în direcția grajdului, o clădire joasă și deschisă, cu acoperiș din bușteni tăiați pe lung susținut de niște trunchiuri necurățate de scoarță.

După ce vizitiul și-a dus atelajul în grajd, s-a lăsat din nou liniștea asupra străzii. Cei doi bărbați desfăceau metodic sforile care țineau în loc încărcătura acoperită; zgomotele care veneau dinspre cârciumă erau înăbușite parcă de straturi de praf și arșiță. Tânărul a pășit cu grijă pe stinghiile inegale așezate direct pe pământ. În fața lui era un bordei pe jumătate îngropat în pământ, cu un acoperiș abrupt care se continua în față cu o acoperitoare prinsă în balamale, susținută de doi pari așezați în diagonală și care acoperea deschiderea largă; înăuntru, pe bănci și rafturi, erau împrăștiate câteva șei și vreo jumătate de duzină sau poate mai multe perechi de cizme; fâșii lungi de piele netăbăcită atârnau de un cârlig care ieșea din peretele de pământ acoperit cu iarbă, lângă intrare. La stânga acestui bordei era o clădire cu două niveluri, proaspăt vopsită în alb și cu lemnăria roșie, aproape de aceeași lungime cu cârciuma lui Jackson și ceva mai înaltă. Fix în mijloc avea o ușă largă, deasupra căreia trona o firmă îngrijit înrămată: HOTEL BUTCHER'S. Spre această clădire s-a îndreptat încet tânărul, privind cum pașii lui împing înainte praful de pe stradă, stârnind norișori care se împrăștiau rapid.

A intrat în hotel și s-a oprit imediat după ușă ca să i se obișnuiască ochii cu semiîntunericul dinăuntru. Spre dreapta se ridica silueta neclară a unei tejghele; în spatele ei stătea nemișcat un bărbat în cămașă albă. Prin încăpere erau împrăștiate vreo șase scaune cu spătar drept și șezutul îmbrăcat în piele. Lumina venea de la niște ferestre pătrate tăiate la distanță egală în cei trei pereți aflați în raza vederii lui; pătratele erau acoperite cu pânză străvezie care se umfla ușor spre interior, atrasă ca de un vid de semiobscuritatea și relativa răcoare

din interior. A luat-o pe pardoseala golașă de lemni, spre omul care aștepta.

— Aș dori o cameră.

Vocea i-a răsunat a gol în liniștea încăperii.

Omul a împins spre el un registru deschis și i-a oferit un condei cu penița de oțel. S-a semnat încet: William Andrews; cerneala era diluată, de un bleu pal pe hârtia gri.

— Doi dolari, a spus bărbatul de după teșghea, trăgând registrul mai aproape și uitându-se atent la nume. Încă douăș-cinci de cenți dacă doriți să vi se aducă apă caldă. Dintr-odată a ridicat privirea spre Andrews. Stați mult?

— Nu știu sigur, a răspuns Andrews. Cunoașteți pe cineva pe nume J.D. McDonald?

— McDonald? Omul a dat încet din cap. Negustoru' de pici? Sigur. Toată lumea-l știe pe McDonald. Sunteți prieteni?

— Nu tocmai, a spus Andrews. Știți unde-l pot găsi?

Omul a încuviințat din cap.

— Are-un birou mai jos lângă iazurile cu saramură. Cam zece minute de mers pe jos.

— O să merg mâine, a spus Andrews. Vin de la Ellsworth, acum câteva minute am ajuns și sunt obosit.

Bărbatul a închis registrul, a ales o cheie de pe inclul mare cu chei de la brâu și i-a întins-o lui Andrews.

— Bagajul va trebui să vi-l cărați singur, a spus. O să v-aduc apă când o să vreți.

— Cam într-o oră, a spus Andrews.

— Camera cînșpe, a spus omul. Imediat cum urcați.

Andrews a încuviințat din cap. Scările erau niște trepte fără balustradă și fără contratrepte, care porneau abrupt din peretele din fundul încăperii și dispăreau într-o deschizătură mică, dreptunghiulară, tăiată în planșeul clădirii. Andrews a ajuns la capătul unui hol îngust care trecea prin mijlocul unui lung șir de camere. Și-a găsit camera și a intrat pe ușa descuiată. Înăuntru nu era loc decât de un pat îngust cu o saltea subțire așezată pe o împletitură de sfoară, o masă rudimentară

pe care se găseau o lampă și un lighean de cositor pentru spălat, o oglindă și un scaun cu spătarul drept asemănător cu cele de la parter. Camera avea o singură fereastră care dădea spre stradă; în fereastră era fixat un cadru detașabil de lemn, acoperit cu o pânză ca tifonul. Și-a dat seama că de când ajunsese în oraș nu văzuse nici o fereastră cu geam. Și-a așezat geanta pe salteaua fără cearșaf.

După ce și-a despachetat lucrurile, a îndesat geanta sub patul jos și s-a întins pe salteaua cu cocoloașe; foșnea și se lăsa sub greutatea lui; simțea frânghiile întinse care o susțineau. Șalele, fesele și coapsele îi zvăcneau surd; abia acum își dădea seama cât de obositoare fusese călătoria.

Dar acum călătoria se încheiase; și, pe măsură ce mușchii i se destindeau, mintea a început să rememoreze drumul pe care îl parcursese. Timp de aproape două săptămâni, fie cu trenul, fie cu diligența, se lăsase purtat de-a lungul țării. De la Boston la Albany, de la Albany la New York, de la New York... Numele orașelor i se învălmășeau în memorie, fără legătură cu traseul pe care-l urmase. Baltimore, Philadelphia, Cincinnati, St. Louis. Își amintea chinul și frecușul banchețelor tari din diligențe și așteptarea înțepenită din stațiile jechoase, pe bănci din șipci. Toate neplăcerile călătoriei i se scurgeau din oase și i se revelau dintr-odată, acum că se știa la capătul drumului.

Își dădea seama că a doua zi o să-l doară toate. A zâmbit și a închis ochii, să scape de lumina puternică de la fereastră din fața lui. A ațipit.

După o vreme omul de la tejghea a venit cu un hârdău de lemn și o găleată de apă din care se înălța aburul. Andrews s-a ridicat și a turnat niște apă în ligheanul de cositor. S-a săpunit pe față și s-a ras; omul s-a întors cu încă două găleți de apă rece, pe care le-a turnat în hârdău. După ce omul a ieșit din cameră, Andrews s-a dezbrăcat încet, scuturându-și hainele de praf pe măsură ce le scotea de pe el; le-a așezat cu grijă pe scaun. A intrat în hârdău și s-a așezat, cu genunchii la gură.